

frisindet Retning. Nu vil jeg ikke gaa saa vidt, at jeg vil sige, at dette Lovforslag er grundlovstridigt. Ganske vist kan jeg ikke tiltræde Flertallets Udtalelse i Betænkningen, at Almenvellet skulde kræve, at man indførte 8-Lukning af alle Butikker og alle Haandværkslokaler her i Landet. Det skinner igennem Udvalgets Betænkning, at Almenvellet kræver dette. Det kan jeg ikke anerkende. Jeg forstaaer noget større og meget mere ved Almenvellet, jeg forstaaer, at Almenvellet kræver, at der her i Landet ikke maa oprettes Spillehuse; og jeg forstaaer, at man kan ræsonnere som saa, at Almenvellet kræver, at der ikke maa være fri Næring med Hensyn til Oprettelse af Værtshuse, hvor der foregaar Udsækning af og Handel med spirituose Drikke. Jeg kan forstaa, at Almenvellet kræver, at unge, umyndige Mennesker ikke blive misbrugte ved Arbejde, f. Eks. i sundhedsfarlige Fabrikker, men jeg kan ikke forstaa, at Almenvellet kræver, at det skulde være nødvendigt, at en Købmand efter Kl. 8 ikke maa sælge en Æske Tændstikker eller en Bager en Kage eller et Glas Mælk. Altsaa, at gaa ud fra, at Almenvellet kræver en saadan Lov, er efter min Mening helt forkert.

Men skønt jeg altsaa i Hovedprincippet er enig med det ærede Medlem fra Frederikshavn, kunde jeg dog tænke mig, naar vi endelig skulle ind paa en Lovgivning paa dette Omraade, at gaa med til en Lov for dette Forhold, men under en helt anden Form end den, som er foreslaaet her, nemlig en Lovgivning, som den er gennemført i Norge og England, saaledes altsaa, at man lagde hele dette Spørgsmaal i Kommunalbestyrelsens Haand og bestemte, at Kommunalbestyrelsen kunde — ikke at den skulde — affatte de og de Vedtægter for disse eller hine handlende. Det kunde jeg tænke mig at gaa med til, og jeg har ogsaa fremsat denne Tanke i Udvalget, men da Tanken ikke har fundet tilstrækkelig Tilslutning, har jeg ikke villet stille Ændringsforslag desangaaende, navnlig fordi jeg i Hovedprincippet er enig med det ærede Medlem fra Frederikshavn. Jeg tror, at var man gaaet den Vej — altsaa den Vej, man er gaaet i Norge og England —, vilde man være gaaet den rigtige Vej, naar man overhovedet vil til at lovgive paa dette Omraade. For saa kunde man have ordnet Forholdene, som det passede bedst i de forskellige Egne af Landet, saa kunde man i København have ordnet Forholdene, som man ønskede det her, og som man

ønskede det fra de enkelte handlendes Side, og saa kunde man ude paa Landet og i Købstæderne ligeledes have ordnet Forholdene, som man ønskede det, og som det i det hele var mest formaalistjenligt i den paagældende Egn af Landet.

Nu maa de Herrer ikke tro, at jeg har noget imod, at de handlende lukke deres Butikker Kl. 8, tværtimod! Men jeg forstaaer ikke, hvorfor man nu skal have en Lov om, at de skulle lukke, da de have fuld Frihed til at lukke. Og naar det hævdes, at de ikke hidtil have kunnet lukke, maa jeg spørge, hvad Grunden er dertil. Grunden er simpelt hen den, at de ikke ere tilstrækkeligt organiserede. Men jeg kan ikke forstaa, hvorfor de handlende ikke skulde kunne organisere sig lige saa godt og lige saa kraftigt som f. Eks. Arbejderne. Kunne Arbejderne organisere sig, kunne de handlende gøre det samme, og Kontor-medhjælperne og Handelslærlingene kunne sikkert ogsaa organisere sig og saaledes gennemføre deres Krav. Det vilde jeg ikke have det mindste imod, for det var at benytte Frivillighedens Vej, men jeg har imod paa dette Omraade at benytte Lovtvang og Forbud, navnlig da en Lov her ikke kan overholdes, og at give en Lov, som ikke kan overholdes, synes jeg, der ikke er god Mening i.

Det er givet, at bliver dette Forslag til Lov, vil denne Lov blive overtraadt hver eneste Dag. En saadan Lov kan ikke overholdes. Derfor er det for mig langt det bedste at gaa Frivillighedens Vej. Man kommer desuden her let ind paa en Vej, der rummer en Fare. Man kommer ind paa en Glidebane, som man ikke ved, hvor ender. Jeg kom i Dag tilfældig til at læse oppe i Læseværelset „Vejle Amts Folkeblad“ og fik der at se, at der i Morgen skal være et Møde i Vejle om, at Butikkerne skulle lukkes, ikke Kl. 8, men alle-rede Kl. 7. Vedtage vi dette Lovforslag, bliver det næste Skridt maaske ikke en Gang en Lukketid Kl. 7, men Kl. 6. Saa griber det videre om sig, og vi vide ikke, hvor vi ende. Der er noget utiltalende for os i at skulle lovgive paa en Maade, hvorved vi binde den personlige Frihed og gøre et saa stort Indgreb i Næringsfriheden. Derfor kan jeg ikke være med til at anbefale det foreliggende Lovforslag.

Emil Petersen: Forinden denne Behandling slutter, ønsker jeg at fremsætte en Henstilling til det ærede Udvalg og den højtærede Minister vedrørende Ændringsforslaget under Nr. 2 til § 1.